

TARCZA ANTYKRYZYSOWA - najważniejsze założenia dla przedsiębiorców

Szanowni Państwo,

w związku z aktualną sytuacją wywołaną koronawirusem podjęte zostały działania legislacyjne mające przeciwdziałać negatywnym skutkom dla gospodarki. W dniu 31 marca 2020 r. uchwalone zostały przepisy tzw. Tarczy antykryzysowej, która ma m.in. pozwolić zminimalizować negatywne skutki dla przedsiębiorców oraz pozwolić im utrzymać swoje przedsiębiorstwa w tym ciężkim okresie. Przepisy wchodzą w życie 1 kwietnia 2020 r.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze założenia tzw. Tarczy antykryzysowej, które mają w szczególności wpływ na małych i średnich przedsiębiorców. **Kolorem czerwonym zostały naniesione zmiany, które zostały wprowadzone w trakcie procesu legislacyjnego, a które nie zostały uwzględnione w poprzedniej wersji przesłanej informacji.**

Jeżeli okaże się, że została pominięta jakakolwiek kwestia, co do której mają Państwo pytania lub wątpliwości, to serdecznie zachęcam do kontaktu z Kancelarią Adwokacką AGK. Ze względu na bezpieczeństwo Państwa zachęcam w szczególności do nawiązywania kontaktu nie tylko w formie telefonicznej i mailowej, ale również za pośrednictwem aplikacji Skype i Whatsapp.

adw. Aleksander Giehsmann

Kancelaria Adwokacka AGK

Spis treści

Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności	3
Pożyczki dla mikroprzedsiębiorców oraz poręczenia BGK	4
Dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników	4
Świadczenie postojowe	6
Zwolnienie z opłacania składek ZUS	7
Prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika	7
Legalizacja pobytu cudzoziemców	8
Umowy najmu lokali	9
Umowy najmu lokali w sklepach wielkopowierzchniowych	9
Umowy kredytu i pożyczki zawarte przez przedsiębiorców	10
Kwestie podatkowe	10
Zamówienia publiczne	13
Spółki handlowe	15
Ceny transferowe	15
Branża turystyczna	15
Sprawy sądowe i bieg terminów	16

Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności

W ramach pomocy finansowej dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, niezatrudniających pracowników, przewidziana została możliwość uzyskania dofinansowania części kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Uzyskanie dofinansowania jest możliwe w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Opisywane dofinansowanie jest związane ze spadkiem obrotów gospodarczych przedsiębiorcy, przez co rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług stanowiące stosunek sumy obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.

Wysokość dofinansowania jest uzależniona od wysokości spadku obrotów. Zatem, jeżeli obroty danego przedsiębiorcy spadną o:

- a) co najmniej 30% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- b) co najmniej 50% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
- c) co najmniej 80% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.

Dofinansowanie jest przyznawane na okres maksymalnie 3 miesiące od daty złożenia wniosku. Okres ten może zostać jednak wydłużony na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów.

Przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie oraz przez okres równoważny dofinansowaniu już po zakończeniu pobierania świadczeń. **W przypadku braku spełnienia tego obowiązku przedsiębiorca jest obowiązany zwrócić część kwoty dofinansowania proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej.**

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do właściwego powiatowego urzędu pracy w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

Opisywane dofinansowanie jest objęte zakazem kumulacji z innymi środkami pomocy przedsiębiorcom w łagodzeniu następstw wystąpienia COVID-19.

Pożyczki dla mikroprzedsiębiorców oraz poręczenia BGK

Starosta, na podstawie zawartej umowy, może udzielić jednorazowo pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed 1 marca 2020 r. Pożyczka jest udzielana na podstawie wniosku złożonego do właściwego powiatowego urzędu pracy.

Kwota udzielonej pożyczki może wynosić do 5 000 zł. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Okres spłaty pożyczki może zostać wydłużony na podstawie rozporządzenia wydanego przez Radę Ministrów.

Przewidywana jest możliwość umorzenia spłaty pożyczki na wniosek mikroprzedsiębiorcy. Warunkiem umorzenia spłaty pożyczki jest utrzymanie przez okres 3 miesięcy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy na poziomie przypadającym na 29 lutego 2020 r.

Przewiduje się również zwolnienie od podatku PCC dla pożyczek udzielonych przedsiębiorcom do 31 sierpnia 2020 r., których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z COVID-19.

Dla średnich i dużych przedsiębiorców przewidziana jest możliwość uzyskania na ich wniosek poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych w celu zapewnienia ich płynności finansowej. Poręczenia i gwarancje są udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego we własnym imieniu i na własny rachunek. Wysokość zabezpieczenia spłaty kredytu może sięgać do 80 % pozostającej do spłaty kwoty kredytu.

Dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników

Celem umożliwienia utrzymania miejsc pracy przez przedsiębiorców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, przewidziana jest możliwość uzyskania świadczenia w postaci dofinansowania do wynagrodzenia dla pracowników ze środków FGŚP lub na podstawie umowy zawartej z właściwym starostą powiatowym.

Dofinansowanie z obydwu wyżej wymienionych źródeł przysługuje bez względu na formę prawną przedsiębiorcy oraz rodzaj umów stanowiących podstawę zatrudnienia (za pracowników uważa się również osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej).

Dofinansowania wynagrodzeń obejmują nie tylko wynagrodzenie netto pracownika, ale również należne składki na ubezpieczenia społeczne od kwoty dofinansowanego wynagrodzenia.

Opisywane dofinansowania przysługują przez łączny okres 3 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie. Przewidywana jest możliwość wydłużenia okresu dofinansowania na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów.

Dofinansowanie ze środków FGŚP przysługuje w związku z wprowadzeniem u danego przedsiębiorcy postojem ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy. Dofinansowanie przyznawane jest na wniosek przedsiębiorcy złożony do właściwego dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy i wymaga zanotowania spadku obrotów gospodarczych, przez który należy rozumieć spadek sprzedaży towarów lub usług wynoszący:

- 1) nie mniej niż o 15% w stosunku łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego,
- 2) nie mniej niż o 25% w stosunku obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po 1 stycznia 2020 r., do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku do obrotów z miesiąca poprzedniego.

W przypadku pracowników (zleceniobiorców) objętych postojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pozostała, brakująca kwota wynagrodzenia jest dofinansowywana ze środków FGŚP, w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Przedsiębiorca na skutek spadku obrotów gospodarczych spowodowanych wystąpieniem COVID-19 może obniżyć wymiar czasu pracy o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę. W takim wypadku wynagrodzenie jest dofinansowywane ze środków FGŚP do wysokości połowy wynagrodzenia, nie więcej jednak niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS.

Kolejną formą uzyskania świadczeń celem ochrony miejsc pracy przez przedsiębiorcę jest zawarcie umowy z właściwym starostą powiatowym. Świadczenie to przyznawane jest mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom na podstawie wniosku złożonego do właściwego powiatowego urzędu pracy.

Świadczenie jest przyznawane na skutek zaistnienia spadku obrotów gospodarczych wywołanego wystąpieniem COVID-19, przez co rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych,

przypadających w okresie po 1 stycznia 2020 r., do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.

Wysokość dofinansowania jest zależna od wysokości spadku obrotów. Zatem, jeżeli obroty danego przedsiębiorcy spadną o:

- 1) co najmniej 30% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń pracowników, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) co najmniej 50% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń pracowników, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia;
- 3) co najmniej 80% – może być przyznane dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń pracowników, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

W przypadku tego dofinansowania przedsiębiorca jest obowiązany zatrudniać pracowników objętych umową przez okres dofinansowania oraz przez taki sam okres po zakończeniu dofinansowania. W przypadku niedotrzymania tego obowiązku pracodawca jest obowiązany zwrócić uzyskane dofinansowanie proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika.

Świadczenie postojowe

Osobom prowadzącym działalność gospodarczą oraz zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnej przysługuje świadczenie postojowe, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą taką działalność albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna.

Osobie prowadzącej działalność gospodarczą przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli rozpoczęła jej prowadzenie przed dniem 1 lutego 2020 r. oraz jeżeli przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS (tj. 15 681 zł). Osobie zatrudnionej na umowie cywilnoprawnej świadczenie postojowe przysługuje natomiast, gdy umowa została zawarta przed dniem 1 lutego 2020 r., a przychód z umowy cywilnoprawnej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS.

Świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, to świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych.

Ustalenie prawa do świadczenia postojowego następuje na wniosek składany do ZUS. W przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną wniosek, składany jest za pośrednictwem odpowiednio zleceniodawcy lub zamawiającego.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać ponowną wypłatę świadczenia postojowego dla osób, które otrzymały już to świadczenie.

Świadczenie postojowe zwolnione jest od podatku dochodowego.

Zwolnienie z opłacania składek ZUS

Na wniosek płatnika, który zatrudnia mniej niż 10 pracowników, zwalnia się go z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r.

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek może złożyć również przedsiębiorca, który nie zatrudnia żadnego pracownika. Warunkiem jest prowadzenie działalności przed 1 lutego 2020 r. i osiągnięcie przychodu z tej działalności w pierwszym miesiącu nie wyższego niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

Wniosek należy złożyć do ZUS najpóźniej niż do 30 czerwca 2020 r.

Osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym rolników zwalnia się z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r.

W przypadku odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty, dotyczącego należności z tytułu składek należnych za okres od 1 stycznia 2020 r., nie nalicza się opłaty prolongacyjnej.

Prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika

Pracodawca, u którego wystąpi spadek obrotów gospodarczych, przez który należy rozumieć sprzedaż towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym, o nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r., w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; lub nie mniej niż 25%,

obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r., może:

- 1) objąć pracownika przestojem ekonomicznym, co skutkuje wypłacaniem mu wynagrodzenia obniżonego nie więcej niż o 50%, nie niższego jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Wynagrodzenie takie jest dofinansowywane ze środków FGŚP, w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy;
- 2) obniżyć wymiar czasu pracy o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Wynagrodzenie jest dofinansowywane ze środków FGŚP do wysokości połowy wynagrodzenia, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Pracodawcy, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych (obniżenie sprzedaży towarów i usług o 15% lub 25% - patrz powyższe akapity), może również:

- 1) ograniczyć nieprzerwany odpoczynek dobowy do nie mniej niż 8 godzin, a tygodniowy do nie mniej niż 32 godzin,
- 2) zawrzeć porozumienia o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy,
- 3) zawrzeć porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu.

Od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii zostaje zawieszony obowiązek wykonywania okresowych badań lekarskich. Badania będą musiały zostać przeprowadzone w terminie 60 dni od daty ogłoszenia zakończenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Pracownik nie będzie mógł jednak zostać dopuszczony do wykonywania swoich obowiązków bez wykonania badań wstępnych lub kontrolnych. W przypadku braku dostępności lekarzy uprawnionych do przeprowadzenia tych badań, takie badanie będzie mógł przeprowadzić również inny lekarz. Takie badanie będzie traciło swoją moc po 30 dniach od daty ogłoszenia zakończenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Legalizacja pobytu cudzoziemców

Termin do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy (również zezwolenia na pobyt stały i zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego), ulegnie przedłużeniu o 30 dni, przy czym termin ten zacznie biec dopiero po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego. W związku z tym

pobyt cudzoziemca, który złoży przedmiotowy wniosek w przedłużonym terminie będzie uważany za legalny. W odniesieniu do zezwoleń już udzielonych, ulegną one również przedłużeniu o 30 dni od daty odwołania stanu zagrożenia epidemicznego.

Wydłużenie terminu o 30 dni od momentu odwołania zagrożenia epidemicznego, będzie miało zastosowanie również do wiz krajowych.

Przesunięcie okresu ważności dotyczyć też będzie cudzoziemców pracujących zarówno na podstawie zezwolenia na pracę (również sezonową), jak i bez zezwolenia, wyłącznie na podstawie oświadczenia złożonego przez podmiot, na rzecz którego tę pracę wykonują, pod warunkiem wpisania oświadczenia do ewidencji. Analogiczna sytuacja będzie miała miejsce w odniesieniu do terminów na opuszczenie przez cudzoziemca terytorium RP oraz do dobrowolnego powrotu po wygaśnięciu podstawy pobytowej.

Cudzoziemcy legalnie przebywający i zamieszkujący na terytorium RP będą mogli również na równi z obywatelami RP ubiegać się o przyznanie świadczeń postojowych.

Umowy najmu lokali

Do 30 czerwca 2020 r. umowy najmu lokali ulegają przedłużeniu na dotychczasowych warunkach. Przedłużenie okresu obowiązywania umowy wymaga złożenia oświadczenia przez najemcę. Do 30 czerwca 2020 r. zakazane jest również wypowiedanie najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu. Od niniejszej zasady uregulowano jednak szereg wyjątków.

Przedłużeniu do 30 czerwca 2020 r. ulegają również terminy wypowiedzenia umów najmu lokali lub terminy wypowiedzenia wysokości czynszu, które zaczęły biec przed datą wejścia w życie ustawy. Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.

Umowy najmu lokali w sklepach wielkopowierzchniowych

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do użytkowania powierzchni handlowej.

Najemca powierzchni handlowej powinien złożyć wynajmującemu bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o sześć miesięcy. Oferta powinna być złożona w okresie trzech miesięcy od dnia zniesienia zakazu handlu. Zasada wygaśnięcia wzajemnych zobowiązań stron przestaje wiązać wynajmującego z chwilą bezskutecznego upływu terminu na złożenie oferty.

Umowy kredytu i pożyczki zawarte przez przedsiębiorców

Bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu lub pożyczki udzielonego mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy. Zmianom podlegać będą wyłącznie umowy zawarte przed 8 marca 2020 r. Ponadto zmiany umowy kredytu muszą być uzasadnione oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w 30 września 2019 r.

Zmiana umowy kredytu dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.

Kwestie podatkowe

Wydłużenie terminu zapłaty zaliczki na podatek dochodowy (PIT)

Przesunięty został termin zapłaty zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za miesiąc marzec i kwiecień do dnia 1 czerwca 2020 roku. Dotyczy to zobowiązanych, którzy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19:

- 1) pracodawców od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków z ubezpieczenia społecznego,
- 2) płatników potrącający zaliczki od umów zlecenia i umów o dzieło oraz od przychodów z praw majątkowych.

W związku z tym, że nowy termin został ustalony ustawowo, zobowiązani nie będą musieli składać wniosków o odroczenie zapłaty podatku oraz ponosić dodatkowych kosztów.

Możliwość rezygnacji z uproszczonych zaliczek (PIT i CIT)

Podatnicy będący małymi podatnikami, którzy na 2020 rok wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować z niej w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. Małi podatnicy, którzy zrezygnują z uproszczonych zaliczek, za okres marzec–grudzień 2020 r., zobowiązani będą obliczyć zaliczki miesięczne od bieżących dochodów na ogólnych zasadach (zapłacą niższe zaliczki, co poprawi ich płynność).

Przesunięcie terminu zapłaty podatku od przychodów z budynków (PIT i CIT)

Przewiduje się przedłużenie terminu zapłaty podatku od przychodów z budynków (czyli tzw. podatku minimalnego od nieruchomości komercyjnych) za miesiące marzec – maj 2020 r. do 20 lipca 2020 r. Konieczne jest jednak spełnienie łącznie następujących warunków:

- 1) poniesienie przez podatnika w danym miesiącu negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,
- 2) uzyskanie przez podatnika przychodów niższych o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego.

Możliwość wstecznego rozliczania strat (PIT i CIT)

Podatnicy PIT i CIT, którzy poniosą stratę z powodu epidemii COVID-19 w 2020 r., nie będą musieli czekać z jej rozliczeniem do następnego roku podatkowego i kolejnych lat. Przedsiębiorcy, którzy w roku podatkowym uzyskali przychody niższe o co najmniej 50% od przychodów uzyskanych z tej działalności w roku poprzednim, będą uprawnieni do odliczenia wstecznie straty poniesionej w roku 2020, od dochodów za rok 2019, w wysokości maksymalnie do 5 mln zł. Jeżeli upłynął termin zapłaty podatku od dochodu za rok podatkowy lub podatnik złożył zeznanie podatkowe za ten rok, w celu rozliczenia straty, podatnik będzie zobowiązany złożyć korektę zeznania za ten rok, za który dokona tego odliczenia.

Wyłączenie złych długów (PIT i CIT)

Ustawa przewiduje zmiany dotyczące tzw. „ulgi na złe długi”, ale tylko w zakresie PIT i CIT (nie w VAT). Będą one dotyczyć jedynie dłużników, nie wierzycieli.

Przepisy zwalniają podatników będących dłużnikami, którzy ponieśli w danym okresie negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, a którzy uzyskali w tym okresie rozliczeniowym przychody niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego, od dotychczasowego obowiązku uwzględnienia niezapłaconych zobowiązań przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy. Dzięki powyższemu rozwiązaniu dłużnik nie będzie miał wyższych obciążeń, a wierzyciel skorzysta z ulgi tak jak obecnie.

Ulga z tytułu darowizn przekazanych na walkę z koronawirusem (PIT i CIT)

Podstawę opodatkowania podatkiem PIT lub CIT będzie można pomniejszyć o wartość darowizn przekazanych w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, nawet do wysokości 200% jej wartości.

Odroczenie obowiązku składania nowych JPK oraz wejścia w życie nowej matrycy (VAT)

Przesunięty został termin wdrożenia nowego JPK_VAT do 1 lipca 2020 r. Podatnicy będą mogli jednak dobrowolnie rozliczyć się w nowej formie za kwiecień 2020 r., czyli złożyć nowy JPK_VAT w maju 2020 r.

Ustawa opóźnia również wejścia w życie nowej matrycy VAT do 1 lipca 2020 r.

Wydłużenie terminu zgłoszenia zapłaty na rachunek spoza białej listy (VAT)

Przedłużono z 3 do 14 dni (licząc od dnia zlecenia przelewu) termin na dokonanie zgłoszenia do właściwego urzędu skarbowego o dokonaniu przelewu na rachunek nieujawniony na białej liście.

Zaniechanie poboru opłaty prolongacyjnej (m.in. PIT i CIT):

Przewiduje się zwolnienie z uiszczania opłaty prolongacyjnej w związku z odroczeniem terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty, albo odroczeniem lub rozłożeniem na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami. Rozwiązanie to będzie dotyczyło tych decyzji o udzieleniu pomocy, które zostaną wydane na wniosek złożony w okresie obowiązywania stanu

epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego albo w okresie 30 dni bezpośrednio następujących po ich odwołaniu.

Podatek od nieruchomości (zwolnienia i przedłużenia terminów)

Ustawa zastrzega możliwość wprowadzenia przez rady gminy, w drodze uchwały, za część roku 2020 zwolnienia od podatku od nieruchomości gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, dla przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Dodatkowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) w drodze zarządzenia, może przedłużyć przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 roku, nie dłużej jednak niż do 30 września 2020 r.

Przedłużenie terminu opłaty za użytkowanie wieczyste

Zmianie uległ termin do wnoszenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 z terminu do 31 marca 2020 r., na termin do 30 czerwca 2020 r.

Zawieszono kontrole podatkowe, wstrzymanie egzekucji i wydłużenie terminów na interpretacje

Ze względu na stan epidemii zawieszono będą toczące się już postępowania podatkowe, kontrole podatkowe oraz kontrole celno-skarbowe. Organ prowadzący postępowanie będzie wydawał postanowienie o zawieszeniu, które ma być doręczane stronom niezwłocznie, a jeśli nie będzie to możliwe – najpóźniej w terminie doręczenia postanowienia o podjęciu zawieszonego postępowania lub kontroli. Dodatkowo przewiduje się, że minister do spraw finansów publicznych będzie uprawniony do wydania rozporządzenia, które z mocy prawa zawiesi postępowania i kontrole, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane. Do terminów postępowań i kontroli zawieszonych w tym trybie nie wlicza się okresów ich zawieszenia.

W celu ochrony zobowiązanych, wobec których prowadzone jest postępowanie egzekucyjne, przepisy przewidują również możliwość wstrzymania administracyjnego postępowania egzekucyjnego należności pieniężnych w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego. Rada Ministrów będzie uprawniona do wydania rozporządzenia, na podstawie którego dojdzie do wstrzymania administracyjnych postępowań egzekucyjnych.

Termin na wydanie interpretacji indywidualnych złożonych przed wejściem w życie ustawy przedłuża się zaś o kolejne trzy miesiące. Dodatkowo Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, przedłużyć ten termin o dalsze okresy, nie więcej jednak niż o 3 miesiące.

Zamówienia publiczne

Ustawa uwzględnia niezbędne rozwiązania antykryzysowe w obszarze zamówień publicznych, które obejmują nie tylko same procedury udzielania zamówień publicznych, ale również dalszy sposób wykonywania zawartych na ich podstawie umów.

Brak obowiązku stosowania procedury przetargowej

Ustawy wyłącza obowiązek zastosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w przypadku części z zamówień niezbędnych do przeciwdziałania zakażeniom i chorobom zakaźnym wywołanych wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19). Dzięki powyższej zmianie umożliwia się udzielenie zamówienia bez obowiązku przeprowadzania procedury przetargowej.

Wyłączenie obejmuje:

- 1) zamówienia w zakresie dostaw i usługi niezbędne do przeciwdziałania (COVID-19), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego (zgodnie z komunikatem Urzędu Zamówień Publicznych powyższe wyłączenie może znaleźć zastosowanie również do zamówień publicznych na dostawy sprzętu IT lub usług z zakresu IT, a tym samym może być zastosowane do zamówień na laptopy i telefony związane z wyposażeniem stanowiska pracy (do pracy zdalnej), czy też na dostosowanie infrastruktury informatycznej zamawiającego w celu wprowadzenia i wykonywania takiej pracy),
- 2) zamówienia w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, na obszarze na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii,
- 3) zamówienia w zakresie działalności ratownictwa medycznego oraz transportu sanitarnego związanych z przeciwdziałaniem lub leczeniem COVID-19, w tym zabezpieczeniem wybranych miejsc lub dokonaniem czynności wykraczających poza zadania określone w planie, z dysponentem zespołów ratownictwa medycznego,
- 4) zamówienia BGK, Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. **lub regionalnych funduszy rozwoju w zakresie instrumentów ~~finansowych mających na celu niwelowanie skutków pandemii COVID-19 na działalność przedsiębiorstw niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym pandemii COVID-19,~~**
- 5) zamówienia ZUS w zakresie usług lub dostaw w związku z realizacją zadań związanych z ustalaniem prawa lub wypłatą świadczenia postojowego nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Opisane wyżej wyłączenia nie mają charakteru automatycznego i w każdym przypadku konieczne będzie ustalenie, że w konkretnym stanie faktycznym zaistniały wskazane przesłanki ich zastosowania. W przypadkach pozwalających na wyłączenie obowiązku zastosowania ustawy Prawo

zamówień publicznych zamawiający wciąż zobowiązani są odpowiednio do przestrzegania zasad gospodarności środkami publicznymi, zapewnienia przejrzystości postępowania, równego traktowania potencjalnych wykonawców oraz uwzględnienia okoliczności mogących mieć wpływ na jego udzielenie.

Zmiany umów o zamówienie publiczne i wyłączenie naliczania kar umowny

Przepisy ustawy wprowadzają obowiązek niezwłocznego informowania się wzajemnie przez zamawiającego i wykonawcę o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić wraz z obowiązkiem przedłożenia oświadczeń i dokumentów na potwierdzenie zaistnienia tego wpływu.

Jeżeli w oparciu o przekazywane informacje zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy w sprawie zamówienia publicznego, może w uzgodnieniu z wykonawcą, dokonać zmiany umowy dostosowując ją do aktualnych uwarunkowań, w szczególności przez:

- a) zmianę terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
- b) zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
- c) zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia wykonawcy – o ile wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Przepisy ustawy pozwalają zamawiającemu dokonać zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego w sposób korzystniej kształtujący sytuację wykonawcy, niż wynikałoby to z powyższego rozwiązania, o ile taką możliwość wprost przewidują dotychczasowe postanowienia tej umowy. Okoliczności związane z COVID-19 nie mogą stanowić jednak samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy.

Jeżeli umowa zawiera postanowienia dotyczące kar umownych lub odszkodowań z tytułu odpowiedzialności za jej niewykonanie lub należyte wykonanie z powodu oznaczonych okoliczności, zamawiający powinien wziąć pod uwagę przedstawiony mu przez wykonawcę ewentualny wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte jej wykonanie oraz na zasadność ustalenia i dochodzenia kar lub odszkodowań, lub ich wysokość.

Zastosowanie wyżej wskazanych rozwiązań przewidziano również odpowiednio w relacjach pomiędzy wykonawcą głównym a podwykonawcą, zapewniając tożsamą zmianę umowy podwykonawcy, gdy taką zmianę w odniesieniu do danego zakresu wykonawca uzgodni z zamawiającym.

W związku z powyższymi udogodnieniami, zapewniono również przedstawicielom zamawiającemu zwolnienie z ewentualnej odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych lub odpowiedzialności karnej za nieustalenie lub niedochodzenie od strony umowy należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19.

Spółki handlowe

W odniesieniu do pracy organów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych wprowadzono możliwość odbywania posiedzeń zarządu i rady nadzorczej z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki wyłączyła taką formę. Dopuszcza się również wzięcie udziału w zgromadzeniu wspólników albo zgromadzeniu akcjonariuszy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki albo jej statut stanowi inaczej.

Członkowie zarządu oraz rad nadzorczych zostali uprawnieni do podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w trybie obiegowym lub za pośrednictwem innego członka danego organu.

Wydłużony został termin wykonania obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjenta Rzeczywistego z 13 kwietnia 2020 r. do 13 lipca 2020 r.

Ceny transferowe

Do dnia 30 września 2020 r. został wydłużony termin do złożenia informacji o cenach transferowych.

Branża turystyczna

Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej w związku wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Odstąpienie od umowy staje się skuteczne po upływie 180 dni od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu od umowy (wstrzymanie rozwiązywania umów o imprezy turystyczne na okres 180 dni daje zatem dodatkowy czas biurom podróży na odroczenie rozliczenia się przy rozwiązaniu umowy). Na wyżej opisanych zasadach również organizatorowi turystyki przysługuje prawo do rozwiązania umowy.

Po upływie 180 dni od powiadomienia o odstąpieniu od umowy lub jej rozwiązaniu strony mają obowiązek rozliczyć się z dotychczas wpłaconych przez podróżującego należności. Przed upływem przywołanego terminu podróżny może wyrazić zgodę na otrzymanie od organizatora turystyki vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza turystyczna. Wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na

poczet realizacji dotychczasowej umowy o imprezę turystyczną. Przyjęcie vouchera przez podróżnego anuluje skutek odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania.

Sprawy sądowe i bieg terminów

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 zostaje wstrzymany lub zawieszony bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, administracyjnych, podatkowych, egzekucyjnych i innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw. W sądach nie przeprowadza się rozpraw i posiedzeń jawnych. Wyjątkiem są sprawy pilne, do których zakresu należą przede wszystkim sprawy karne, w których stosowane jest zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie lub inny środek zapobiegawczy oraz sprawy z zakresu wykonania kar.

W kwestii postępowaniach pozasądowych wstrzymanie i zawieszenie biegów terminów nie dotyczy postępowaniach odwoławczych i kontroli z zakresu zamówień publicznych. Dodatkowo strony, uczestnicy postępowania, organy i sądy są obowiązane do wykonania w określonym terminie zobowiązań organów administracji publicznej, jeżeli prowadzone postępowania dotyczą kwestii bezpieczeństwa, życia i zdrowia lub wymaga tego interes publiczny.

Dokonanie czynności procesowej w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 jest skuteczne.

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego.

Ponadto w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie rozpoczynają biegu terminy, a rozpoczęte ulegają zawieszeniu, przewidziane przepisami prawa administracyjnego (ustawa nie przewiduje tego dla przepisów prawa cywilnego, co należy uznać za oczywistą omyłkę legislacyjną), a w szczególności terminy:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki lub drugiej strony stosunku prawnego,
- 3) przedawnienia,
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 5) zawite, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
- 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także

terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju.

Zawieszeniu ulegają również terminy przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

Autorzy:

Aleksander Giehsamnn – *adwokat*

Marcel Migąła – *adwokat*

Aleksander Dziadosz – *aplikant adwokacki*

Michał Kwolek – *aplikant adwokacki*

Paweł Baryluk – *asystent prawny*

Kancelaria Adwokacka AGK
adwokat Aleksander Giehsmann

ul. Marii Konopnickiej 7/5
47-200 Kędzierzyn-Koźle

ul. Krawiecka 1/104
50-148 Wrocław

+48 664 434 217

www.adwokat-agk.pl
a.giehsmann@adwokat-agk.pl
Skype: *a.gisman*